

Έργο:

«Σχεδίαση και υλοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής-Ολυμπιακής Παιδείας-Ανάπτυξη/εκπόνηση προγράμματος σπουδών, επιμορφωτικού, εκπαιδευτικού υλικού και Σχεδίου Δράσης Σχολικών Πιλοτικών Προγραμμάτων»

στο πλαίσιο του Υποέργου 2

«Προγράμματα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών»

της Πράξης

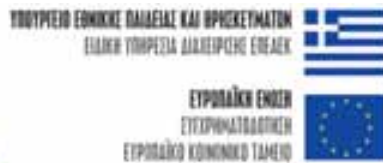
«Εφαρμογή προγραμμάτων που προωθούν την ισότητα στην κοινωνία -
ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΪΡΑ»

του Μέτρου 4.1

«Προγράμματα προώθησης της ισότητας των φύλων με έμφαση στην υποστήριξη της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για γυναίκες»

του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ

που συγχρηματοδοτείται
κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και
κατά 25% από τους Εθνικούς Πόρους

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Υπ.Ε.Π.Θ.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Θεοδωράκης Γιάννης

Επικεφαλής Ανάπτυξης Προγράμματος Σπουδών: Κιουμουρτζόγλου Ευθύμιος

Συγγραφική ομάδα: Θεοδωράκης Γιάννης, Γούδας Μάριος, Αλμπανίδης Ευάγγελος, Δέρρη Βασιλική, Χρόνη Στυλιανή, Ζαχοπούλου Έρη, Χασάνδρα Μαίρη, Αυγερινός Ανδρέας, Κουρτέσης Θωμάς, Κοσμίδου Ευδοξία, Ζήση Βασιλική, Χατζηγεωργιάδης Αντώνης, Κούλη Όλγα, Νικοπούλου Μαρία.

Εικονογράφηση: Κιουμουρτζόγλου Ιορδάνης.

**Εφαρμογή Προγραμμάτων που προωθούν την ισότητα στην κοινωνία -
ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ**

**ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ
Α΄, Β΄ & Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΣΕΛΙΔΑ
ΕΝΟΤΗΤΑ 1	Πέτυχε τους δικούς σου στόχους.	3
	Όλοι είμαστε χρήσιμοι και αναγκαίοι για την ομαδική επιτυχία.	4
	Μαθαίνω την πολιτιστική κληρονομιά των άλλων.	8
ΕΝΟΤΗΤΑ 2	Κατανόηση της διαφορετικότητας και συνεργασία με άτομα διαφορετικής εθνικότητας.	10
	Τροποποιημένο ποδόσφαιρο.	11
	Ποδόσφαιρο σε ζευγάρια.	13
ΕΝΟΤΗΤΑ 3	Όταν οι Έλληνες ήταν μετανάστες.	14
	Συναντάμε το ρατσισμό στους Ολυμπιακούς Αγώνες και τον αθλητισμό;	16
	Συμμετοχή ή νίκη;	20
ΕΝΟΤΗΤΑ 4	Αθλητές και αθλήτριες που θαυμάζω.	22
	Πώς μιλάω για τους άνδρες και πώς μιλάω για τις γυναίκες.	23
	Παρατηρώ κορίτσια και αγόρια μέσα στο μάθημα.	24
ΕΝΟΤΗΤΑ 5	Στερεότυπα και προκαταλήψεις.	25
	Ευκαιρίες και ανισότητες.	26
	Κοινωνική κατασκευή του σώματος.	27

«Πέτυχε τους δικούς σου στόχους».

Δραστηριότητα στο σχολείο

- Χωριστείτε σε ομάδες των 4-5 ατόμων.
- Μελετήστε την ατομική καρτέλα απόδοσης που θα σας δώσει ο/η καθηγητής/τρια σας. Μελετήστε τις καρτέλες καθηκόντων για κάθε έναν από τους 5 σταθμούς εξάσκησης.
- Προσπαθήστε να πετύχετε τους στόχους που γράφουν οι καρτέλες. Σημειώστε την απόδοσή σας.
- Στη συνέχεια, αν δεν πετύχατε το στόχο που σας προτείνεται, τροποποιήστε τις συνθήκες εκτέλεσης ή τον τρόπο εκτέλεσης της δραστηριότητας, ώστε να μπορέσετε να προσεγγίσετε το στόχο. Ορίστε το δικό σας στόχο για κάθε δραστηριότητα.
- Σημειώστε εκ νέου την απόδοσή σας μετά τις αλλαγές που κάνατε.

Τι πρέπει να κάνετε:

- Ακούστε προσεκτικά τις οδηγίες του/της καθηγητή/τριας σας και ακολουθήστε τις οδηγίες που αναγράφονται στις καρτέλες των σταθμών.

Πράγματα για να σκεφτείτε:

- Γράψτε στον παρακάτω πίνακα τι σας παρακινεί και τι σας αποθαρρύνει, όταν συμμετέχετε σε αθλητικές δραστηριότητες.

Ευχαριστιέμαι με τη συμμετοχή μου στα σπορ όταν:	Απογοητεύομαι από τη συμμετοχή μου στα σπορ, όταν:

- Με βάση την εμπειρία που αποκόμισες από το σημερινό μάθημα, γράψε τι μπορείς να κάνεις εσύ ο ίδιος, ώστε να ευχαριστιέσαι περισσότερο με τα σπορ και να ελαττώσεις το συναίσθημα απογοήτευσης:

«Όλοι είμαστε χρήσιμοι και αναγκαίοι για την ομαδική επιτυχία».

Δραστηριότητα στο σχολείο.

Χωριστείτε σε ομάδες των 4-5 ατόμων. Καλό είναι στη σύνθεση κάθε ομάδας να υπάρχουν μαθητές/τριες που θα διακρίνονται σε διαφορετικούς τομείς ο καθένας (για παράδειγμα κάποιος/α θα είναι καλός/ή σε αθλητικές ικανότητες, άλλος/άλλη στην ελληνική γλώσσα, άλλος/άλλη στην ξένη γλώσσα, άλλος/άλλη στη γεωμετρία, άλλος/άλλη στην ιστορία ή στη γεωγραφία).

Θα παίξετε το παιχνίδι του «Θησαυρού» στο σχολείο σας. Σκοπός της κάθε ομάδας είναι, ακολουθώντας τις οδηγίες που εντοπίζει και επιλύοντας διαδοχικά προβλήματα (κίνησης-γλώσσας-μαθηματικών-αντίληψης-διορατικότητας), να φτάσει στο «Θησαυρό», που είναι ο τελικός προορισμός και το τέλος του παιχνιδιού.

Τι πρέπει να κάνεις:

- Ορίστε ένα συντονιστή στην ομάδα σας. Θα χρειαστείτε μια φωτοτυπία του αρχιτεκτονικού σχεδιαγράμματος του σχολείου σας.
- Ακούστε προσεκτικά τις οδηγίες του/της καθηγητή/τριας σας και ακολουθήστε πιστά τις οδηγίες που θα βρείτε στα διάφορα σημεία που θα εντοπίσετε στο σχεδιάγραμμα του σχολείου.

Πράγματα για να σκεφτείς:

- Δείτε το μικρό video, όπου ένας αριθμός παιδιών προσπαθεί να χωριστεί σε δυο ομάδες, για να παίξουν ένα ομαδικό παιχνίδι (υπάρχει στη διεύθυνση <http://www.youthforhumanrights.org/>).
- Παρατηρήστε την έκφραση του παιδιού που μένει τελευταίο και αποκλείεται από τις ομάδες.
- Σκεφτείτε πώς αισθανθήκατε σε ανάλογες περιπτώσεις χωρισμού της τάξης σας σε ομάδες στο μάθημα της φυσικής αγωγής, για να παίξετε ποδόσφαιρο ή μπάσκετ, όταν δεν σας επέλεξαν ή σας επέλεξαν από τους τελευταίους ή όταν αναγκαστήκατε να συμμετάσχετε σ' ένα μάθημα στο οποίο δεν τα καταφέρνετε (για παράδειγμα, ενόργανη γυμναστική ή χορούς).

Γράψτε παρακάτω τις σκέψεις σας.

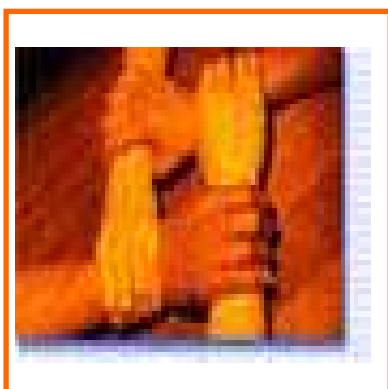

- Πώς αισθανθήκατε στο σημερινό παιχνίδι στο οποίο συμβάλλατε με τον τρόπο σας στην προσπάθεια της ομάδας σας να φτάσει στο τέλος;
- Στη φυσική αγωγή και τον αθλητισμό αντανακλώνται πολύ έντονα ζητήματα ανισοτήτων που στη βάση τους οφείλονται στη διαφορετική ικανότητα των μαθητών στα σπορ. Μπορείτε να εντοπίσετε άλλες διαστάσεις της καθημερινής ζωής, όπου η αθλητική ικανότητα είναι τόσο σημαντική για την ατομική επιτυχία πέρα από τη διάσταση των σπορ;
- Στην καθημερινή ζωή σας σήμερα και αργότερα που θα ενηλικιωθείτε η επιτυχία, η ευημερία και η κοινωνική πρόοδος είναι ζητήματα που αφορούν κυρίως στους πιο ‘ταλαντούχους’ ή είναι αποτέλεσμα μιας συντονισμένης ομαδικής προσπάθειας, ανάλογης μ’ αυτή που επιδείξατε σήμερα στο παιχνίδι του «Θησαυρού»; Συζητήστε το και αναπτύξτε επιχειρήματα.

Ξέρεις...

- Ότι στο τμήμα σας, ειδικά για το μάθημα της φυσικής αγωγής, έχετε ένα παράδειγμα άτυπης ιεραρχίας και ένα παράδειγμα άτυπου αποκλεισμού αντίστοιχα;
- Είσαι από αυτούς που βρίσκονται υψηλά στην 'ιεραρχία' ή από αυτούς που συνήθως αποκλείονται;
- Έχεις σκεφτεί σε πόσες άλλες εκφάνσεις της ανθρώπινης δράσης και εσύ θα ήσουν ένας από τους 'αποκλεισμένους';
- Μπορείς να εντοπίσεις μερικές που αφορούν σε εσένα προσωπικά;
- Τι θα κάνεις, ώστε να μη μείνεις στο περιθώριο και να είσαι ενεργό μέλος της κοινωνίας (της τάξης σου, του σχολείου σου, της πόλης/ ή του χωριού σου); Υπάρχει λύση;
- Πώς περιμένεις να σε αντιμετωπίσουν οι άλλοι, για να τα καταφέρεις;

Λέξεις για αναζήτηση: Social isolation, Team work

Σχετικές ιστοσελίδες:

<http://www.youthforhumanrights.org/>

Δραστηριότητα στο σπίτι

Τι πρέπει να κάνεις:

- Ψάξε μόνος ή με την ομάδα σου στο διαδίκτυο με τις λέξεις αναζήτησης: «ανθρώπινα δικαιώματα». Κατάγραψε σε ένα ξεχωριστό αρχείο τις διατάξεις που θα βρεις οι οποίες συνιστούν παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και καταστολή των ατομικών ελευθεριών.
- Ψάξε και εντόπισε διεθνείς οργανισμούς περιφρούρησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ατομικών ελευθεριών.

Πράγματα για να σκεφτείς:

- Με βάση τις ειδήσεις στον ηλεκτρονικό και έντυπο τύπο, πού φαίνεται ότι γίνεται παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;
- Τι πολιτικό καθεστώς επικρατεί σ' αυτά τα κράτη; Διακρίνεις ομοιότητες;
- Γνωρίζεις αν υπήρξαν στο παρελθόν ή στο παρόν ανάλογες περιπτώσεις και στη χώρα μας; Τι πολιτικό καθεστώς επικρατούσε κατά περίπτωση;

Ξέρεις...

- Γιατί η Γαλλική επανάσταση συνεισέφερε στη δημιουργία της διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;
- Ποιος είπε: 'διαφωνώ μ' αυτό που λες, αλλά θα υπερασπιστώ μέχρι θανάτου το δικαίωμά σου να το λες;' Τι ακριβώς εννοεί;
- Στην Ελλάδα γνωρίζετε οργανώσεις οι οποίες υπερασπίζονται τα δικαιώματα των παιδιών; Καταγράψτε μερικές.

Λέξεις για αναζήτηση: διακήρυξη, ανθρώπινα δικαιώματα - UNESCO

Σχετικές ιστοσελίδες:

<http://europa.eu/>

<http://www.geocities.com/>

«Μαθαίνω την πολιτιστική κληρονομιά των άλλων».	
<p>Στόχοι: Μ' αυτή τη δράση θα αντιληφθώ ότι ο πολιτισμός δε γνωρίζει σύνορα και ότι υπάρχουν τόσο πολλά κοινά στοιχεία που ενώνουν, παρά διακρίνουν, τους ανθρώπους με διαφορετική εθνικότητα.</p>	<p style="text-align: center;">«Μουσικές και χοροί των λαών των Βαλκανίων».</p> <p style="text-align: center;"><i>(Σε συνδυασμό με το μάθημα «Σεβασμός»).</i></p> <p>Μέρος Α (πριν από το μάθημα):</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Συνεργάσου με την ομάδα σου και κάνε μια μικρή έρευνα για τον παραδοσιακό χορό που σας έχει ανατεθεί να παρουσιάσετε. ■ Προσπάθησε να εντοπίσεις στοιχεία που αφορούν στην παράδοση της περιοχής, τα βήματα του χορού, τη μουσική, την ένδυση και την υπόδηση.

Εμένα γιατί δε
με παίζουν;

- Θα ήταν χρήσιμο να δημιουργήσεις ένα μικρό poster με σχετικές φωτογραφίες των χορευτών και των μουσικών οργάνων που δημιουργούν τη μουσική.
- Μάθε με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σου τα βασικά βήματα και ετοιμάσου να κάνεις μια παρουσίαση στις άλλες ομάδες εργασίας.

Μέρος Β (στο μάθημα):

- Σημείωσε τις ομοιότητες και τις διαφορές που παρατηρείς μεταξύ των χορών που παρουσιάζονται στη μουσική, τα μουσικά όργανα, την κίνηση, την ένδυση και την υπόδηση.
-
-

Μέρος Γ (μετά το μάθημα):

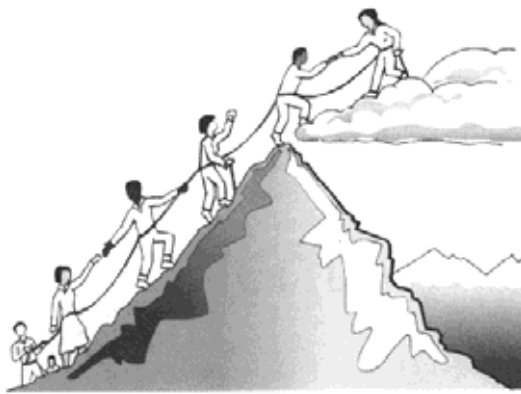
- Γιατί νομίζεις ότι υπάρχουν αυτές οι ομοιότητες ή οι διαφορές;
-
-
-

- Τι δείχνουν οι ομοιότητες για τις σχέσεις που ανέπτυξαν οι λαοί των Βαλκανίων μεταξύ τους στο παρελθόν;
-
-
-

- Μπορείς να βρεις άλλα σημεία/ζητήματα, όπου γίνεται σήμερα 'ανταλλαγή' πολιτισμού μεταξύ των γειτονικών λαών;
-
-
-

«Κατανόηση της διαφορετικότητας και συνεργασία με άτομα διαφορετικής εθνικότητας».

Έχετε σκεφτεί ποτέ ότι σε όλα τα ομαδικά αθλήματα υπάρχουν άτομα διαφορετικής εθνικότητας, θρησκείας και /ή πολιτισμού, όμως, πρέπει όλοι μαζί να τα καταφέρουν στο παιχνίδι; Στο δικό σου αγαπημένο ομαδικό άθλημα (ως θεατή ή ως αθλητή) υπάρχουν τέτοιες ομάδες; Πώς λειτουργούν; Είναι αποτελεσματικές;

- Παρατηρήστε την εικόνα και καταγράψτε τις σκέψεις και τα συναισθήματά που σας δημιουργεί.
- Σκεφτείτε τα θέματα της διαφορετικότητας και της συνεργασίας με άτομα διαφορετικής εθνικότητας.
- Συζητήστε τα με τους συμμαθητές σας και προσπαθήστε να καταλάβετε τι σημαίνει για τον καθένα να είναι διαφορετικός.
- Προτείνετε τρόπους να ξεπεραστούν αυτές οι διαφορές.

Δράση.

- Γίνετε ομάδες με άτομα διαφορετικής εθνικότητας από τη δική σας και ξεκινήστε να δημιουργήσετε ένα παιχνίδι σε ένα φύλλο χαρτί.
- Καθορίστε τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν, τον αριθμό των παικτών, τους κανόνες διεξαγωγής του, κ.ά.
- Για να συμμετέχουν όλοι, κάθε ένας με τη σειρά προτείνει μια ιδέα, η οποία καταγράφεται, και στο τέλος γίνεται επιλογή.
- Φροντίστε στο παιχνίδι να συμπεριληφθούν ιδέες από όλους τους συμμαθητές σας.
- Στο τέλος της δραστηριότητας συζητήστε για τον τρόπο με τον οποίο οι συμμαθητές σας με διαφορετική κουλτούρα από τη δική σας εισήγαγαν στοιχεία για τη δημιουργία του παιχνιδιού.
- Παίζετε το παιχνίδι στον αυλόγυρο.
- Παρουσιάστε και παίξτε το παιχνίδι με φίλους σας εκτός σχολικού ωραρίου. Δώστε έμφαση στα στοιχεία που πρότειναν συμμαθητές σας διαφορετικής εθνικότητας από τη δική σας και συζητήστε τα με τους φίλους σας.

Δράση.

- Χωριστείτε σε δυο ομάδες. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να γράψει ένα άρθρο.
- Μπορείτε να επιλέξετε ανάμεσα σε δυο θέματα: «*Η συνεργασία είναι θέμα ατόμων και όχι εθνικότητας*» και «*Η συνεργασία είναι θέμα εθνικότητας και όχι ατόμων*».
- Μπορείτε να συλλέξετε πληροφορίες από το διαδίκτυο, για να στηρίζετε την άποψή σας.
- Αφού ολοκληρώσετε τη συγγραφή του άρθρου, ορίστε ένα συμμαθητή σας, για να υποστηρίξει την άποψη της ομάδας σας.
- Συζητήστε τα συμπεράσματα κάθε άρθρου.

«Τροποποιημένο ποδόσφαιρο».

Σκεφτείτε το τροποποιημένο παιχνίδι που εισήγαγε μια άλλη ομάδα-χώρα της τάξης σας και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πώς σας φάνηκε το παιχνίδι;

- Ήταν ευχάριστο να ακολουθήσετε τους κανόνες που έχουν θέσει κάποια άτομα άλλης ομάδας-χώρας;

- Μπορέσατε να σεβαστείτε τους κανόνες του παιχνιδιού;

- Ποιες στρατηγικές αναπτύξατε, προκειμένου να αντιμετωπίσετε τους διαφορετικούς κανόνες;

Ακόμη...

- Σκεφτείτε κάποια δύσκολη στιγμή που συναντήσατε κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού.

- Έχετε έρθει σε μια ανάλογη κατάσταση έξω από το σχολείο;

- Πώς αντιμετωπίσατε την κατάσταση;

- Υπήρχαν ομοιότητες στην αντιμετώπισή της με την αντίστοιχη κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού;

Προσπαθήστε να τροποποιήσετε και άλλα παιχνίδια και να τα παίξετε στο διάλειμμα με συμμαθητές διαφορετικής εθνικότητας από τη δική σας.

Παίξτε το παιχνίδι που παρουσίασε μια ομάδα διαφορετικής εθνικότητας από τη δική σας με φίλους σας εκτός σχολικού ωραρίου και προσπαθήστε να τους πείσετε να τηρήσουν τους διαφορετικούς κανόνες.

Δοκιμάστε να ...

- Γράψετε μια έκθεση με θέμα: *«είναι σημαντικό να αναγνωρίζω και να σέβομαι τις διαφορές των ατόμων»*.
- Μιλήστε για τα πιθανά προβλήματα που προκύπτουν από τη διαφορετικότητα και εξηγήστε πώς αυτά μπορούν να ξεπεραστούν.
- Εστιάστε την προσοχή σας στα θετικά στοιχεία και τον τρόπο που η διαφορετικότητα αυτή μπορεί να φανεί εποικοδομητική για τη συνεργασία.

Είναι σημαντικό να αναγνωρίζω και να σέβομαι τις διαφορές των ατόμων.

«Ποδόσφαιρο σε ζευγάρια».

Σκεφτείτε το ποδόσφαιρο σε ζευγάρια και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Σας φάνηκε εύκολη αυτού του είδους η συνεργασία;
- Μπορέσατε να συνεργαστείτε το ίδιο με άτομα ίδιας και με άτομα διαφορετικής εθνικότητας από τη δική σας;
- Ποιες ήταν οι δυσκολίες που συναντήσατε;
- Οι δυσκολίες αυτές ήταν ίδιες όταν συνεργαστήκατε με άτομα ίδιας και με άτομα διαφορετικής εθνικότητας από τη δική σας;
- Νομίζετε ότι οι δυσκολίες που συναντήσατε προέκυψαν από τη διαφορετικότητα, όσον αφορά στην εθνικότητα;

Δοκιμάστε τέτοιου είδους συνεργασία στο διάλειμμα ή εκτός σχολικού ωραρίου. Γίνετε ζευγάρι με κάποιο συμμαθητή σας ή φίλο σας διαφορετικής εθνικότητας από τη δική σας. Πιαστείτε από το χέρι και παίξτε ένα παιχνίδι, για παράδειγμα, μπάσκετ αντιμετώπι με άλλα ζευγάρια. Από το κάθε ζευγάρι ο ένας θα χρησιμοποιεί το ένα χέρι του, π.χ. δεξί και ο άλλος το άλλο, π.χ. αριστερό. Πρέπει να παραμείνετε πιασμένοι από το χέρι στην κίνησή σας με και χωρίς την μπάλα. Μπορείτε να επιλέξετε και άλλα ζευγάρια για συμπαίκτες και να σχηματίσετε ομάδες

Ακόμη δοκιμάστε να...

- Χωριστείτε σε ομάδες, συμπεριλαμβάνοντας άτομα διαφορετικής εθνικότητας.
- Σκεφτείτε μια πραγματική κατάσταση συνεργασίας κατά το μάθημα της Φυσικής Αγωγής, για παράδειγμα στο ποδόσφαιρο σε ζευγάρια.
- Φανταστείτε ότι δυο συμμαθητές από την ομάδα σας δε θέλουν να πιαστούν από τα χέρια και καθυστερεί να ξεκινήσει το παιχνίδι.
- Κάντε αναπαράσταση της κατάστασης όλη ομάδα μαζί.
- Συζητήστε τη συμπεριφορά σας και τη λύση που βρήκατε, προκειμένου να συνεργαστείτε και να ξεκινήσετε το παιχνίδι.

Παρατηρήστε την παραπάνω εικόνα.

- Περιγράψτε τα συναισθήματα και τις σκέψεις που σας προκαλεί η εικόνα αυτή.
- Μπορείτε να σκεφτείτε ανάλογες περιπτώσεις συνεργασίας σας με άτομα διαφορετικής εθνικότητας;

«Όταν οι Έλληνες ήταν μετανάστες»

ΠΕΡΙΟΔΟΙ	ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ			ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ					
	ΣΥΝΟΛΟ	ΗΠΑ	ΆΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΆΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ	ΜΕΙΣΟΓΕΙΑΚΕΣ ΧΩΡΕΣ	ΔΕΝ ΔΗΛΩΣΑΝ	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ
1946-54	68.473	25.209	43.264	-	-	-	-	-	68.473
1955-59	86.409	42.083	44.326	40.174	7.964	32.210	16.037	1.143	143.763
1960-64	109.845	18.946	90.899	280.970	240.176	40.794	7.528	957	396.300
1965-69	142.787	49.308	93.459	241.843	215.443	26.400	3.402	1.199	389.211
1970-74	80.168	38.747	41.421	165.789	153.117	12.652	1.258	2.601	249.796
1975-77*	22.803	11.774	11.029	29.595	21.441	8.154	2.691	2.121	57.210
Σύνολο	507.465	186.067	321.398	758.351	638.141	120.210	30.916	8.021	1.304.753

* Για την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 1977. Πηγή: Κ.Κασαπίτης -Μετανάστευση, παλιάνοστηση, η παράξενια της δεύτερης γενιάς- Αθήνα 1984.

Από τη σύγχρονη ιστορία μας.

Μπορεί σήμερα στην Ελλάδα να ζουν πολλοί μετανάστες, αλλά ας μην ξεχνάμε και ότι 7.000.000 Έλληνες ζουν σε 140 χώρες σε όλο τον κόσμο. Το 10% στην Αυστραλία και μεγάλο, επίσης, ποσοστό στις ΗΠΑ, τον Καναδά και 400.000 περίπου Έλληνες στη Γερμανία.

Το μεταναστευτικό ρεύμα ξεκίνησε από τις αρχές του αιώνα μας. Από το 1880 ως το 1911 είχαν μεταναστεύσει προς τις ΗΠΑ 200.000 Έλληνες, ενώ μετά τη λήξη το εμφύλιου πολέμου υπολογίζεται ότι 900.000 μετανάστευσαν στην Αμερική, την Αυστραλία ή πήγαν να εργαστούν σε χώρες της Δυτικής Ευρώπης (κυρίως τη Δ. Γερμανία).

Οι συνθήκες ζωής για τους πρώτους, κυρίως, μετανάστες ήταν σκληρές: δούλεψαν στη βιομηχανία, σε ορυχεία και έκαναν πολλές δουλειές για τις οποίες οι ντόπιοι έδειχναν απροθυμία. Στην Αμερική το πλούσιμο των πιάτων στις κουζίνες των εστιατορίων ήταν συνηθισμένη εργασία των Ελλήνων μεταναστών.

Ενώ έπρεπε να δουλέψουν σκληρά, για να κερδίσουν την καλύτερη ζωή που ονειρεύτηκαν, αντιμετώπιζαν την καχυποψία των ντόπιων, που δεν έβλεπαν με καλό μάτι τους μετανάστες από τη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Δέχονταν ευχαρίστως τους Αγγλοσάξονες και όσους γενικά θεωρούσαν απογόνους των πρώτων εκείνων Ευρωπαίων που μετανάστευσαν στην Αμερική και ίδρυσαν το αμερικανικό έθνος, όχι όμως, και τους Έλληνες, τους Ιταλούς κτλ.

«Βρωμοέλληνες» αποκαλούσαν συλλήβδην τους παππούδες μας, που αποφάσισαν να κάνουν το μακρινό ταξίδι για τη «γη της επαγγελίας», εκεί που έτρωγαν, λέει, το ψωμί με βούτυρο. Μετά από ένα μήνα αντίκριζαν επιτέλους το άγαλμα της Ελευθερίας που τόσα υποσχόταν...

Έπρεπε, όμως, για ένα διάστημα να μείνουν σε καραντίνα, στο νησάκι Έλις στην είσοδο του λιμανιού της Ν. Υόρκης, και να περάσουν από υγειονομικό έλεγχο. Αν κάτι δεν πήγαινε καλά, το ταξίδι της επιστροφής περίμενε τον απελπισμένο μετανάστη. Οι υπόλοιποι ξεκινούσαν τη ζωή τους κάτω από την αρνητική εικόνα του «βρωμοέλληνα», την οποία προσπαθούσαν να ανατρέψουν, μια και ήταν άδικο κάποιες πράξεις συμπατριωτών τους να στιγματίσουν ένα ολόκληρο έθνος. Μόλις με την έναρξη του ελληνοϊταλικού πολέμου του 1940 και τον ηρωικό αγώνα των Ελλήνων κατά του φασισμού άρχισε να αλλάζει η εικόνα για τους Έλληνες μετανάστες της Αμερικής.

Με το πέρασμα των χρόνων πολλοί πρόκοψαν, δημιούργησαν δικές τους δουλειές, απέκτησαν σπίτι, αυτοκίνητο, ανέσεις και ενσωματώθηκαν στις τοπικές κοινωνίες. Πολλοί – ιδιαίτερα στην Αμερική και την Αυστραλία – διακρίθηκαν ως πολιτικοί, επιστήμονες, ισχυροί οικονομικοί παράγοντες.

Πηγή: Εργασία του 4^{ου} Γυμνασίου Αθηνών, «Ξένοι στην ίδια χώρα» στο πλαίσιο του προγράμματος «ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ-Συνεργαζόμενα σχολεία κατά του ρατσισμού και υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων», στο: Σχολείο χωρίς Σύνορα, Αθήνα 2000, σελ. 56-57.

Η ελληνική μετανάστευση στη Γερμανία.

Το Μάρτη του 1960 ανάμεσα στην κυβέρνηση της Ελλάδας και την κυβέρνηση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας υπογράφηκε μια συμφωνία: Η Ελλάδα θα έστελνε εργάτες στη Γερμανία. Το ίδιο είχε κάνει η Γιουγκοσλαβία, η Ιταλία, η Τουρκία. Και από τότε 800.000 Έλληνες πέρασαν απ' τις γερμανικές φάμπρικες.

Η Γερμανία ήθελε να καλύψει τις ανάγκες της, που μέρα με τη μέρα μεγάλωναν, με όσο γινόταν φτηνότερα χέρια. Της χρειαζόνταν μηχανές. Στείλαμε μηχανές. Ούτε εκείνοι ούτε εμείς αναλογιστήκαμε πως οι μηχανές ήταν άνθρωποι. Ένα συμβόλαιο εργασίας, που ο εργάτης δεν ήξερε να διαβάσει, και ένα σακουλάκι με τρόφιμα για το ταξίδι που άρχιζε. Αυτό ήταν όλο.

Οι μετανάστες με ειδικά τρένα φτάναν σε μια χώρα, που δεν τους αναγνώριζε κανένα δικαίωμα, πολιτικό ή κοινωνικό. Η Γερμανία με τη δικαιολογία πως θα έμεναν προσωρινά δεν τους ονόμασε καν μετανάστες. «Φιλοξενούμενους» τους είπε στα επίσημα χαρτιά. Μα για τους Γερμανούς ήταν οι γκασταρμπάιτερ, οι εργάτες από το νότο, μια λέξη που σιγά - σιγά πήρε την έννοια βρισιάς.

Ένας γκασταρμπάιτερ είναι αυτός που προσφέρει τα πάντα και δε δικαιούται τίποτα. Είναι, όμως, αυτός που θα συμβάλει στο να γίνει το γερμανικό θαύμα.

Πηγή: Γαλάτεια Γρηγοριάδου - Σουρέλη, Παιχνίδι χωρίς κανόνες, Αθήνα: Πατάκη, 1987, σελ. 10-11.

Δράση.

Ετοίμασε ένα ρεπορτάζ με τίτλο: «Όταν οι δικοί μας ήταν μετανάστες», στηριζόμενος στις παραπάνω πηγές, αλλά και σε βιώματα συγγενών ή γνωστών της οικογένειάς σου, σχετικά με τη μετανάστευση στη Δυτική Ευρώπη, προσεγγίζοντας τα παρακάτω θέματα:

- Γιατί μετανάστευσαν οι Έλληνες;
- Συνθήκες ταξιδιού, συνθήκες διαβίωσης στη χώρα υποδοχής.
- Ενδεχόμενα προβλήματα συμβίωσης με τους ντόπιους κατοίκους.
- Ωφελήθηκαν ή ζημιώθηκαν οι οικονομίες των χωρών υποδοχής από τη διαμονή και εργασία των Ελλήνων μεταναστών;

«Συναντάμε το ρατσισμό στους Ολυμπιακούς Αγώνες και τον αθλητισμό;».

Διαμαρτυρία ολυμπιονικών το 1968 για τις φυλετικές διακρίσεις στις ΗΠΑ.

Ο ρατσισμός στους Ολυμπιακούς Αγώνες.

«Οι φυλετικές διακρίσεις υπήρξαν ένα άλλο στοιχείο της ολυμπιακής ιστορίας. Δύο παραδείγματα είναι εξαιρετικά αποκαλυπτικά: το πρώτο αφορά στο απαρτχάιντ της Ν. Αφρικής και το δεύτερο στο κίνημα των μαύρων στις ΗΠΑ. Η Ν. Αφρική μετείχε στους Ολυμπιακούς αγώνες με αποκλειστικά λευκές ομάδες, παραβιάζοντας την ηθική των ολυμπιακών νόμων. Εξαιτίας των αντιδράσεων, κυρίως, εκ μέρους άλλων αφρικανικών χωρών, αποκλείστηκε εν τέλει από τους Ολυμπιακούς αγώνες από το 1970 έως το 1992. Η κορύφωση των αντιδράσεων κατά του νοτιοαφρικανικού καθεστώτος εντοπίστηκε το 1976 στο Μόντρεαλ, όταν 35 χώρες απείχαν, ακριβώς, για να καταγγείλουν το απαρτχάιντ.

Οι διακρίσεις που εφαρμόζονταν εναντίον των μαύρων αθλητών στις ΗΠΑ –παρά τον μύθο του Τζεσσε Όουενς– κατέληξαν σε πράξεις διαμαρτυρίας κατά την περίοδο της ανόδου του κινήματος των μαύρων. Στους αγώνες του Μεξικού το 1968, οι δύο πρώτοι νικητές των 200μ., μαύροι Αμερικανοί, προέβησαν σε μια πρωτοφανή για τα ολυμπιακά δεδομένα πράξη: την ώρα της απονομής των μεταλλίων και της ανάκρουσης του εθνικού ύμνου των ΗΠΑ, για να μη χαιρετήσουν τη σημαία, χαμήλωσαν το κεφάλι, υψώνοντας ταυτόχρονα τη γαντοφορεμένη γροθιά τους, σύμβολο της Μαύρης Δύναμης και του αγώνα τους εναντίον των φυλετικών διακρίσεων εις βάρος των μαύρων. Τους αφαιρέθηκαν τα μετάλλια και εκδιώχθηκαν από το ολυμπιακό χωριό.»

Πηγή: Χριστίνα Κουλούρη, Από τον Ψυχρό πόλεμο στην τρομοκρατία - Ολυμπιακοί Αγώνες και Πολιτική, ΒΗΜΑ Κυριακή 1 Αυγούστου 2004.

Η παρουσία των νέγων αθλητών στις ΗΠΑ.

«Οι μαύροι άρχισαν για πρώτη φορά να εμφανίζονται στον ανταγωνιστικό αμερικανικό αθλητισμό από τη δεκαετία του 1900. Οι νέγροι, όμως, αθλητές που νικούσαν έπρεπε μερικές φορές να υπερασπιστούν τους εαυτούς τους από παρεμβάσεις ενοχλημένων θεατών. Όταν ο Νέγρος ερασιτέχνης πυγμάχος ταξίδευε με την ομάδα του, τα τοπικά ήθη στις Ηνωμένες πολιτείες συνήθως απαιτούσαν να τρώει χωριστά από τους συμπαίκτες του και, αν του επιτρεπόταν να χρησιμοποιήσει το ίδιο ξενοδοχείο με αυτούς, να χρησιμοποιεί την πίσω πόρτα που προοριζόταν για τις καθαρίστριες και τους σκουπιδιάρηδες. Δεν υπήρχαν ασφαλώς Νέγροι σε καμιά από τις ομάδες μπάσκετ μεγάλης κατηγορίας. Δεν υπήρχαν Νέγροι κολυμβητές και υπήρχε η άποψη (μέχρι το 1968) ότι ένας Νέγρος δε θα μπορούσε ποτέ να είναι καλός κολυμβητής. Στο Νότο των ΗΠΑ τα πράγματα, σαφώς, ήταν χειρότερα. Σε όλες αυτές τις πολιτείες δεν υπήρχε καμιά πιθανότητα για ένα Νέγρο να αγωνιστεί σε οποιοδήποτε άθλημα, εκτός κι αν αγωνιζόταν αποκλειστικά με εκπροσώπους του είδους του. Οι λευκές ομάδες ράγκμπι του Νότου που πήγαιναν να παίξουν στο Βορρά είχαν την ευχέρεια να επιβάλουν την απαγόρευσή τους για οποιαδήποτε επαφή με μαύρο δέρμα».

Richard Mandell, Οι Ολυμπιακοί Αγώνες των Ναζί, Ιωάννινα: Ισνάφι, 2004, σελ.304-306.

«Γυμναστήριο» για τους άλλους της δεκαετίας του 1950 στο νότο των ΗΠΑ.

Γυμναστήριο μόνο για λευκούς στη δεκαετία του 1950 στο Νότο των ΗΠΑ.

«Τζέσσε Όουενς: Πήρε το χρυσό στο μήκος, έχασε το «χρυσό φίλο».

Ο τελικός του άλματος σε μήκος το 1936 στο Βερολίνο δεν είχε μόνο τα στοιχεία του έντονου συναγωνισμού, δεν ήταν μόνο μια μεγάλη μάχη, αλλά και μια ιστορία φιλίας που κρατήθηκε ζωντανή και τα επόμενα χρόνια, έστω και αν ο ένας από τους δύο πρωταγωνιστές έφυγε νωρίς. Είναι αλήθεια ότι η Γερμανία υπέκυψε στις πιέσεις της διεθνούς κοινής γνώμης και δέχτηκε τελικά Εβραίους και έγχρωμους αθλητές στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου. Ποτέ, όμως, δε σταμάτησε να επιδιώκει την απόδειξη της ανωτερότητας της «αρίας» φυλής στα στάδια. Την προσπάθειά της αυτή γελοιοποίησε ο Αφροαμερικανός αθλητής Τζέσσε Όουενς, ο οποίος κέρδισε 4 χρυσά μετάλλια και νίκησε και αυτό ακόμα το μεγάλο “αστέρι” των Γερμανών στο άλμα σε μήκος, Λούτζ Λόνγκ. Ο Τζέσσε Όουενς, στηριζόμενος στην ταχύτητά του, είχε πολλά άκυρα άλματα. Στον προκριματικό αντιμετώπισε σοβαρότατα προβλήματα και κινδύνευσε να αποκλειστεί, σώθηκε, όμως, χάρη στις τεχνικές υποδείξεις του «αντιπάλου του» Λούτζ Λόνγκ, ο οποίος προσπαθούσε με νοήματα και σπαστά αγγλικά να διορθώσει τα λάθη του. Οι προκριθέντες μετείχαν στον τελικό το ίδιο απόγευμα όπου ο Όουενς κέρδισε την πρώτη θέση στην 6^η προσπάθειά του. Ο πρώτος που συνεχάρη το χρυσό ολυμπιονίκη ήταν ο Γερμανός πρωταθλητής, παρουσία μάλιστα του Αδόλφου Χίτλερ. «Όσα χρυσά μετάλλια έχω μαζέψει στην καριέρα μου, αν τα λιώσω, ποτέ δε θα μπορέσω να φτιάξω μια φιλία τόσο χρυσή, όσο αυτή με το Λουτζ» είπε ο Όουενς. Ο Λούτζ Λόνγκ σκοτώθηκε στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου πολέμου και ο Όουενς έγινε κηδεμόνας των παιδιών του και ενίσχυε οικονομικά την οικογένεια του αδικοχαμένου του φίλου για πολλά-πολλά χρόνια στη συνέχεια».

Πηγή: 108 χρόνια Ολυμπιακοί Αγώνες, Αθήνα: Έθνος, 2004, σελ. 146.

Τζέσσε Όουενς και Λούτζ Λόνγκ

Διατυπώστε τα επιχειρήματά σας.

- ✓ Πιστεύετε ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες σήμερα είναι υπέρ ή κατά του ρατσισμού;
- ✓ Πιστεύετε ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες καλλιεργούν την ψευδαίσθηση της ανωτερότητας για κάποιες φυλετικές ομάδες, λόγω των επιδόσεων;
- ✓ Πιστεύετε ότι ο διεθνής αγωνιστικός αθλητισμός καλλιεργεί τις διακρίσεις ή τη συναδέλφωση μεταξύ των λαών;
- ✓ Στις ερασιτεχνικές αθλητικές ομάδες του τόπου σας γίνονται αποδεκτοί οι μετανάστες και οι πρόσφυγες;
- ✓ Πώς πιστεύετε ότι μπορούν να εκλείψουν τα συνθήματα με ρατσιστικό περιεχόμενο που κατά καιρούς ακούγονται από τους οπαδούς των γηπέδων; (π.χ. γύφτοι, γιαχωβάδες, χανουμάκια).

Παιχνίδι: Ποδόσφαιρο με τροποποιημένους κανονισμούς.	Οργανώστε ομάδες με παιδιά διαφορετικής προέλευσης. Κάθε γκολ μετράει τριπλό, αν η μπάλα περάσει απ' όλους τους συμμετέχοντες. Σε κάθε άλλη περίπτωση, μετράει ως απλό.
---	---

«Συμμετοχή ή νίκη;».

Είναι δυνατόν να υπάρχουν ρατσιστικές συμπεριφορές...

- .....μέσα στο σχολείο;;;
- .....μέσα στην τάξη;;;
- .....στο μάθημα της γυμναστικής;;;

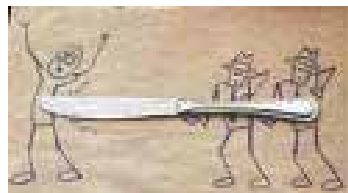
Γράψε λίγα λόγια (έως 150 λέξεις) για την πιθανότητα να υπάρχουν τέτοια φαινόμενα/ συμπεριφορές στο μάθημα της γυμναστικής, στην τάξη, το σχολείο. Οι σκέψεις αυτές θα παρουσιαστούν και θα συζητηθούν στο επόμενο μάθημα.

Δράση. Βρες τις ερμηνείες των παρακάτω λέξεων που υπάρχουν στον πίνακα. Χρησιμοποίησε λεξικό ή προσπάθησε να δώσεις τη δική σου ερμηνεία. Για κάθε λέξη βρες μία φωτογραφία από εφημερίδα, περιοδικό ή το διαδίκτυο. Τέλος, φαντάσου και περίγραψε μία κίνηση ή δραστηριότητα που νομίζεις πως «κολλάει» στην κάθε λέξη! Στο επόμενο μάθημα ο-η καθένας-μία θα δώσει τις δικές του-της κινητικές ερμηνείες!!

Ρατσισμός

Στιγματισμός

Στερεότυπα

Ετικετοποίηση

Προκατάληψη

ΛΕΞΗ	ΕΡΜΗΝΕΙΑ	ΕΙΚΟΝΑ - ΖΩΓΡΑΦΙΑ

«Πώς μιλάω για τους άνδρες και πώς μιλάω για τις γυναίκες».

<p>Στον πρώτο αγώνα οι κοπέλες του «Τάδε Προπονητή» σημείωσαν σπουδαία νίκη επί της «Χώρας Α» με 7-4, προκρίθηκαν στα ημιτελικά του τουρνουά και θα έχουν την ευκαιρία να διεκδικήσουν ένα μετάλλιο! Στο δεύτερο, όμως, αγώνα τα κορίτσια του «Τάδε Προπονητή» είχαν και πάλι αναλαμπές στο παιχνίδι τους. Άρχισαν χαλαρά, με πολλά λάθη και «νεκρά» διαστήματα, με επακόλουθο να βρεθούν πίσω με 0-2. Η τρίτη θέση στο ευρωπαϊκό πρωτάθλημα της Σαντορίνης ήταν επιτυχία για τα κορίτσια του «Τάδε Προπονητή».</p>	<p>Ξαναγράψε το κείμενο, προσπαθώντας να χρησιμοποιήσεις ουδέτερες λέξεις και εκφράσεις.</p> <p>.....</p> <p>...</p> <p>.....</p> <p>...</p> <p>.....</p> <p>...</p> <p>.....</p> <p>...</p> <p>.....</p> <p>...</p> <p>.....</p> <p>...</p> <p>.....</p> <p>...</p> <p>.....</p> <p>...</p> <p>.....</p> <p>...</p> <p>.....</p> <p>...</p> <p>.....</p> <p>...</p> <p>.....</p> <p>...</p> <p>.....</p> <p>...</p> <p>.....</p> <p>...</p> <p>.....</p>
---	---

Διάβασε το παραπάνω κείμενο και σκέψου αν κάποιες λέξεις ή εκφράσεις που χρησιμοποιούνται δεν είναι οι κατάλληλες, δηλαδή αν αυτές υποτιμούν την επιτυχία ή αποτυχία των αθλητριών. Κύκλωσε τις λέξεις αυτές.

Συζητήστε με τον καθηγητή ή την καθηγήτριά σας και τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριάς σας για τη γλώσσα που χρησιμοποιούμε για τους άνδρες και τις γυναίκες.

- Τι δε σας άρεσε στο κείμενο;
- Πώς γίνεται αναφορά στον προπονητή;
- Πώς γίνεται αναφορά στις αθλήτριες;
- Τι ρήματα χρησιμοποιούμε, για να περιγράψουμε ενέργειες, συμπεριφορές ανδρών;
- Τι ρήματα χρησιμοποιούμε, για να περιγράψουμε ενέργειες, συμπεριφορές γυναικών;
- Τι επίθετα χρησιμοποιούμε, για να περιγράψουμε ενέργειες, συμπεριφορές ανδρών;
- Τι επίθετα χρησιμοποιούμε, για να περιγράψουμε ενέργειες, συμπεριφορές γυναικών;
- Από που μαθαίνουμε να μιλάμε;
- **Παιχνίδι:** Φτιάξτε μικτές ομάδες και παίξτε ό,τι παιχνίδι θέλετε για 15 λεπτά: 2 άτομα θα είναι προπονητές και 2 άτομα παρατηρητές των προπονητών, προσέχοντας τη γλώσσα που χρησιμοποιούν οι προπονητές. Συζητήστε όλοι μαζί αυτά που κατέγραψαν οι παρατηρητές.

Από όσα είπατε στο μάθημα, σκέψου και γράψε 6 σεξιστικές λέξεις που χρησιμοποιείς	Τώρα προσπάθησε να αλλάξεις τις 6 αυτές σεξιστικές λέξεις σε ουδέτερες.
---	---

Παρατηρώ κορίτσια και αγόρια μέσα στο μάθημα.

	<p>Δοκιμάστε σε ένα τυπικό μάθημα φυσικής αγωγής, π.χ. παιχνίδι βόλεϊ, όπου παίζουν μικτές ομάδες αγοριών/κοριτσιών, να παρατηρήσετε τι συμβαίνει. Είναι η μεταχείριση του εκπαιδευτικού δίκαιη προς τους παίκτες και τις παίκτριες; Δηλαδή, παρέχει βοήθεια, ενίσχυση και σχόλια προς όλους και όλες, όταν το χρειάζονται; Συνεργαστείτε με τον/την εκπαιδευτικό του προγράμματος και εφαρμόστε το παρακάτω πρωτόκολλο παρατήρησης ισότιμης συμπεριφοράς. Συζητήστε τα αποτελέσματα και προσπαθήστε να τα ερμηνεύσετε.</p>
---	---

<i>Σημεία παρατήρησης.</i>	<i>Τράβα γραμμές σε αυτήν τη στήλη, κάθε φορά που συμβαίνει κάποιο από τα σημεία παρατήρησης.</i>	<i>Σύνολο.</i>
Διόρθωση σε αγόρι.		
Διόρθωση σε κορίτσι.		
Μίλησε σε αγόρι.		
Μίλησε σε κορίτσι.		
Πήρε το λόγο κορίτσι.		
Πήρε το λόγο αγόρι.		
Πόντους που πέτυχαν τα κορίτσια.		
Πόντους που πέτυχαν τα αγόρια.		
Σερβίς που πέτυχαν τα αγόρια.		
Σερβίς που πέτυχαν τα κορίτσια.		
Γενικά, θεωρείς ότι ήταν η μεταχείριση του εκπαιδευτικού δίκαιη προς τους παίκτες και τις παίκτριες; Δηλαδή, παρείχε βοήθεια, ενίσχυση και σχόλια προς όλους και όλες, όταν το χρειάζονταν;		

Συζητήστε μέσα στο μάθημα τα όσα καταγράψατε στο πρωτόκολλο παρατήρησης.

«Σtereότυπα και προκαταλήψεις».

Σtereότυπο ονομάζεται η σκέψη η οποία με αφετηρία την ταξινόμηση ενός ατόμου σε μια κοινωνική κατηγορία οδηγείται σε ατεκμηρίωτες γενικεύσεις ως προς τις ιδιότητες που υποτίθεται ότι έχει το άτομο.

Προκατάληψη είναι η γνώμη που διαμορφώνεται για ένα άλλο άτομο, βασισμένη σε παραδοχές για την κοινωνική ομάδα στην οποία ανήκει, παρά σε γνώση σχετικά με τα χαρακτηριστικά του ατόμου.

Προσπάθησε να δώσεις απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις:

Τι προβλήματα μπορεί να δημιουργούν οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα σε κάποιες ομάδες ατόμων;

Πώς θα αισθανόσουν, αν ανήκες, είτε από επιλογή σου είτε όχι, σε μια ομάδα ατόμων προς την οποία υπάρχει προκατάληψη ή υπάρχουν κάποια στερεότυπα και σε αντιμετώπιζαν με διακρίσεις που δε θα σου επέτρεπαν να κάνεις πράγματα που θα είχες δικαίωμα να κάνεις;

Ξέρεις κάποια ομάδα ατόμων που είναι αποκλεισμένη;

Επίλεξε μια ομάδα ατόμων που νομίζεις ότι βρίσκεται σε αποκλεισμό από την κοινωνία μας.

Επίλεξε μια ομάδα ατόμων που νομίζεις ότι βρίσκεται σε κοινωνικό αποκλεισμό από τη δική μας κοινωνία και προσπάθησε να ενημερωθείς γι' αυτή.

Γράψε δύο από τις κοινωνικές δραστηριότητες στις οποίες τα άτομα είναι αποκλεισμένα.

Γράψε ποιες προκαταλήψεις ή στερεότυπα μπορεί να έχουν οδηγήσει σε διακρίσεις σε βάρος τους.

Σκέψου και γράψε τι μπορείς να κάνεις εσύ, για να μη διαιωνίζεται αυτή η αδικία σε βάρος τους.

Χρησιμοποίησε τις πληροφορίες που βρήκες και ετοίμασε μια μικρή παρουσίαση που θα κάνεις προς τους συμμαθητές σου. _____.

«Ευκαιρίες και ανισότητες».

Σκεφτείτε το παιχνίδι που παίζατε σε 2 ομάδες όπου η μία ομάδα σούταρε για καλάθι με μια μπάλα του μπάσκετ από κοντά, ενώ η άλλη ομάδα από μεγαλύτερη απόσταση.

Προσπαθήστε να απαντήσετε στα παρακάτω ερωτήσεις.

Εντοπίσατε τι προκάλεσε τις ανισότητες μεταξύ των δύο ομάδων;

Μπορείτε να εντοπίσετε τις διαφορετικές ευκαιρίες και τις διαφορετικές δυσκολίες που έχουν ως προς την εκπαίδευση συγκεκριμένες ομάδες παιδιών:

Παιδιά μεταναστών ή μειονοτήτων με τα παιδιά της χώρας μας;

Παιδιά που ζουν στις πόλεις και παιδιά που ζουν σε απομονωμένα χωριά;

Παιδιά που οι γονείς τους έχουν μεγάλες διαφορές στο εισόδημά τους;

Παιδιά που γεννήθηκαν με κάποια διαφορετικότητα;

Τι κοινωνικές ανισότητες προκαλούν οι διαφορετικές ευκαιρίες ως προς την εκπαίδευση σε κάθε μία από τις παραπάνω περιπτώσεις;

Συνεργαστείτε με το/τη φιλόλογο και γράψτε μια έκθεση με θέμα «Τι αλλαγές θα πρότεινα στο Υπουργείο Παιδείας ώστε όλα τα παιδιά να έχουν τις ίδιες ευκαιρίες στην εκπαίδευση». Ψηφίστε τις καλύτερες.

Ετοιμάστε ένα άρθρο με προτάσεις που θα προωθούν τις ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση.

Να το δημοσιεύσετε στην εφημερίδα του σχολείου ή στον τοπικό τύπο.

«Κοινωνική κατασκευή του σώματος»

Με τον όρο «κοινωνική κατασκευή του σώματος» εννοούμε εκείνη τη διαδικασία με την οποία κοινωνικές αξίες συνδέονται με συγκεκριμένους τύπους και μεγέθη σώματος.

Συγκρίνετε το ιδανικό σώμα στις διαφορετικές ιστορικές περιόδους

Ποιες κοινωνικές επιδράσεις καθορίζουν ανά εποχή το ιδανικό σώμα;

Με τον όρο «εικόνα του σώματος» εννοούμε την οπτική ιδέα που έχει ένα άτομο για το σώμα του.

Ποια είναι δική σου εικόνα για το σώμα σου;

Για να αυξήσεις την ικανοποίηση που αισθάνεσαι για το σώμα σου, μάθε ότι η συμμετοχή σε προγράμματα άσκησης αυξάνει την ικανοποίηση που νιώθουν τα άτομα από τη σωματική τους εμφάνιση.

Υπάρχουν αθλήματα για όλους τους τύπους σώματος.

Σίγουρα θα βρεις ένα που θα σου ταιριάζει και θα σε διασκεδάσει.

Υιοθέτησε την άποψη ότι «Το ιδανικότερο σώμα είναι το υγιές σώμα» και ξεκίνα να ασκείσαι συστηματικά!!!

Όχι μόνο θα αισθάνεσαι καλύτερα για το σώμα σου, αλλά και θα έχεις πραγματικά το καλύτερο σώμα!!!

